

FORORD

Fiskeridirektoratet fremlegger med dette resultater fra sine lønnsomhetsundersøkelser for rene settefiskanlegg 1986. Dette er det andre året slike undersøkelser er blitt foretatt.

Konsulent Arnhild Kjellevold har vært daglig leder for undersøkelsen. Denne meldingen er utarbeidet av kontorfullmektig Merete Fauske.

Bergen, mars 1988

Hallstein Rasmussen

Gunnar Nybø

INNHOLD

1. SAMMENDRAG
2. INNLEDNING
3. RESULTATER - TABELLVERK
4. RESULTATER - KOMMENTARER
 - 4.1 Inntekter
 - 4.2 Kostnader
 - 4.3 Lønnsomhetsbetraktninger
 - 4.4 Likviditet, soliditet og finansiering
 - 4.5 Salg, produksjon, utnyttelse av konsesjon etc.
5. DEFINISJONER
6. ENGLISH SUMMARY

TABELLOVERSIKT

- TABELL 1. Driftsresultater (regnskapsanalyse) for settefiskanlegg 1986 og 1985. Landet totalt. Beholdninger verdsatt til 0.
- TABELL 2. Driftsresultater (regnskapsanalyse) for settefiskanlegg 1986 og 1985. Landet totalt. Beholdninger verdsatt til 70 % av veil. pris x kvantum.
- TABELL 3. Driftsresultater (regnskapsanalyse) for settefiskanlegg 1986 og 1985. Landet totalt. Beholdninger verdsatt til veiledende pris x kvantum.
- TABELL 4. Driftsresultater (regnskapsanalyse) for settefiskanlegg 1986 og 1985. Omsetning under 2 millioner kroner. Beholdning verdsatt til 0.
- TABELL 5. Driftsresultater (regnskapsanalyse) for settefiskanlegg 1986 og 1985. Omsetning under 2 millioner kroner. Beholdning verdsatt til 70 % av veil.pris x kvantum.
- TABELL 6. Driftsresultater (regnskapsanalyse) for settefiskanlegg 1986 og 1985. Omsetning under 2 millioner kroner. Beholdning verdsatt til veil.pris x kvantum.
- TABELL 7. Driftsresultater (regnskapsanalyse) for settefiskanlegg 1986 og 1985. Omsetning over 2 millioner kroner. Beholdning verdsatt til 0.
- TABELL 8. Driftsresultater (regnskapsanalyse) for settefiskanlegg 1986 og 1985. Omsetning over 2 millioner kroner. Beholdning verdsatt til 70 % av veil.pris x kvantum.
- TABELL 9. Driftsresultater (regnskapsanalyse) for settefiskanlegg 1986 og 1985. Omsetning over 2 millioner kroner. Beholdning verdsatt til veiledende pris x kvantum.

1. SAMMENDRAG

Denne lønnsomhetsundersøkelsen er basert på opplysninger som er hentet inn fra et utvalg på 35 anlegg av ialt 105 som bare hadde produksjon av smolt/settefisk i 1986. Utvalget omfatter således ingen av de 92 anleggene som i 1986 hadde produksjon av både settefisk og matfisk (kombinerte anlegg).

Tallene i meldingen er aritmetiske gjennomsnitt dels basert på alle anleggene i utvalget, dels på anleggene delt i to grupper etter størrelsen på årsomsetningen.

Undersøkelsen viser at lønnsomheten for settefiskanlegg også i 1986 var svært høy. Lønnsevnen pr. årsverk var på kr 594 306 i 1986 mot kr 481 167 i 1985. Lønnsevnen pr. årsverk for settefisk er nesten 4 ganger så høy som for matfiskanlegg i 1986.

I tabellen nedenfor er det presentert en del hovedresultater (gjennomsnitt pr. anlegg).

| | | 1985 | 1986 |
|------------------------------------|------|-----------|-----------|
| Driftsinntekter | kr | 3 339 453 | 4 529 822 |
| Driftskostnader | " | 1 562 856 | 2 242 331 |
| Driftsresultat | " | 1 776 597 | 2 287 491 |
| Totalrentabilitet | % | 30.0 | 29.7 |
| Resultat før ekstraordinære poster | kr | 1 601 452 | 2 086 519 |
| "Rent overskudd" | kr | 1 279 573 | 1 719 945 |
| Lønnsevne pr.årsverk | " | 481 167 | 594 306 |
| Uttak settefisk | stk. | 214 314 | 190 502 |
| Antall årsverk | | 3.6 | 3.9 |

Totalrentabiliteten er et prosenttall som gir uttrykk for avkastningen på totalkapitalen i næringen, mens resultat før ekstraordinære poster er et beløp definert som driftsresultat pluss renteinntekter minus rentekostnader. Det rene overskuddet gir uttrykk for overskuddet som er tilbake etter at alle driftskostnader er dekket, og etter at innsatsfaktorene arbeidskraft og kapital (fremmed- og egenkapital) har fått sin godtgjørelse.

Lønnsevnen er definert som totale inntekter minus sum kostnader inklusive kalkulatoriske avskrivninger og renter på egenkapital, men eksklusive lønnskostnader. Lønnsevne gir dermed uttrykk for hvor mye virksomheten egentlig kunne betale til innsatsfaktoren arbeidskraft etter at andre faste og variable kostnader var dekket i samsvar med det som vanligvis blir sett på som rimelig i

driftsøkonomisk forstand.

I de hovedresultater som er nevnt ovenfor er det regnet med en kalkulatorisk (beregnet) eierlønn for de anlegg der eieren deltar i driften. Denne eierlønn var i gjennomsnitt kr 25 292 pr. anlegg basert på alle de 35 anlegg i utvalget.

Lønnsevnen pr. årsverk var høyere i 1986 enn i 1985, til tross for nedgang i uttak settefisk. Dette skyldes en økning i prisen på settefisk fra 1985. En annen årsak er sannsynligvis at de fleste av settefiskprodusentene har salg av yngel i tillegg til settefisksalget.

Når det gjelder verdsetting av levende fisk er denne i hovedtallene ovenfor satt til 70 prosent av veiledende pris. Ved en verdsetting av beholdning til 0 ville eksempelvis totalrentabilitet vært 26.8 prosent og lønnsevne pr. årsverk kr 459 910 i 1986.

En fordeling av driftskostnadene på kostnadstyper viste at i 1986 gikk 17.7 prosent til innkjøp av rogn og yngel, 10.5 prosent var forkostnader, 5.6 prosent forsikringskostnader, 3.9 prosent elektrisitetskostnad, 27.4 prosent lønnskostnader, 27.5 prosent andre driftskostnader, mens kalkulatoriske avskrivninger utgjorde 7.4 prosent.

Lønnsomheten var høyere for de største settefiskanleggene (med omsetning over kr 2 mill.) enn for de mindre anleggene. Totalrentabiliteten for de største anleggene var således 35.4 prosent mot 10.7 prosent i gjennomsnitt for de mindre anleggene. Gjennomsnittlig lønnsevne pr. årsverk var henholdsvis kr 704 426 og kr 222 652.

I oppstillingen nedenfor er det gjengitt visse gjennomsnittstall for likviditet og soliditet basert på alle de 35 anleggene i utvalget.

Alle anlegg

| | |
|------------------------------|--------|
| Likviditetsreserve/omsetning | 60.9 % |
| Egenkapitalandel | 30.8 % |
| Kortsiktig gjeld/aktiva | 29.1 % |
| Langsiktig gjeld/aktiva | 40.1 % |

De fleste anlegg hadde en kassakredittlimit på et svært høyt nivå. For anlegg med årsomsetning under 2 mill. var gjennomsnittet 128.2 prosent av omsetning. Dette understreker at kassakreditt er mye brukt som finansieringskilde for anlegg i

oppbyggingsfasen.

Med hensyn til egenkapitalandel var det tydelig forskjell på små og store anlegg (henholdsvis 14.3 prosent og 35.7 prosent). Egenkapitalandelen i små anlegg var også langt mer avhengig av beholdningsvurderingen.

2. INNLEDNING

Fiskeridirektoratet har siden 1982 foretatt lønnsomhetsundersøkelser av fiskeoppdrettsanlegg (matfiskanlegg). Hjemmel for innhenting av nødvendige grunnlagsdata var gitt i lov av 10. mai 1981 om bygging m.v. av anlegg for klekking av rogn og for oppdrett av fisk og skalldyr. Denne loven ble 14. juni 1985 erstattet av lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v.

Siden 1976 har Fiskeridirektoratet også stått for innsamling og revisjon av data for den fiskeoppdrettsstatistikk som Statistisk Sentralbyrå gir ut årlig.

Denne rapporten presenterer resultatene fra lønnsomhetsundersøkelsen av settefiskanlegg som Fiskeridirektoratet har foretatt for året 1986. Dette er andre gang Fiskeridirektoratet har foretatt lønnsomhetsundersøkelse av settefiskanlegg. En god del av datamaterialet som blir brukt i denne undersøkelsen blir innhentet gjennom den tidligere nevnte fiskeoppdrettsstatistikken. Andre data til undersøkelsen blir innhentet særskilt fra oppdretterne. Denne datainnsamling er i første rekke basert på et spesielt lønnsomhetsskjema og på årsregnskapet til det enkelte anlegg.

I februar 1986 ble det sendt ut 80 skjema til et tilfeldig uttatt utvalg med konsesjon for settefiskproduksjon. Skjemaene ble sendt til anlegg som hadde fått sin konsesjon senest i 1985. Anlegg som utelukkende drev med kultivering, og anlegg som både hadde konsesjon for settefiskoppdrett og matfiskoppdrett ble holdt utenfor.

Undersøkelsen i sin nåværende form består av 35 anlegg. Frafallet har med andre ord vært stort. Frafallet har en rekke årsaker, men dårlig utfylte skjema og manglende regnskap er de viktigste. Videre drev en del av settefiskanleggene med annen virksomhet ved siden av settefiskvirksomheten. For mange av disse var det ikke mulig å skille ut settefiskoppdrettsdelen av regnskapet. Dermed falt disse anleggene ut av undersøkelsen. Den siste årsak til frafallet er at noen anlegg til tross for gjentatte purringer ikke sendte inn lønnsomhetsskjema og årsregnskap.

Et utvalg på 35 anlegg er noe mindre enn en ønsket. I 1986 var det 172 anlegg som hadde produksjon av settefisk (fiskeoppdrettsstatistikken 1986). Dette betyr at utvalget på 35 anlegg utgjør omlag 20.3 prosent av samtlige anlegg med produksjon av settefisk i 1986.

Opplegget for gjennomføring av lønnsomhetsundersøkelsen av settefiskanlegg 1986 er det samme som for settefiskundersøkelsen

for 1985, og følger til dels samme opplegg som tilsvarende undersøkelse for matfiskanlegg for 1985 og 1986. Imidlertid må en ved direkte sammenligning av undersøkelsene for 1986 være oppmerksom på at forutsetningene med hensyn til verdsettelse av beholdninger og beholdningsendring av levende fisk ikke er identiske i de to undersøkelser, og at disse forutsetningene påvirker de fleste resultat- og lønnsomhetsmål.

Resultatene av undersøkelsen er i første rekke presentert i tabellverket i kapittel 3. Dette inneholder 9 tabeller. Tabell 1, 2 og 3 viser en "regnskapsanalyse" for landet totalt, basert på 3 ulike verdsettninger av beholdningene. Alternativ 2 (tabell 2) som ligger til grunn for de presenterte resultater i sammendraget anbefales brukt. Beholdningene er i alternativ 2 verdsatt til 70 prosent av veiledende pris. Tabellene 4-9 tilsvarer tabellene 1-3, men anleggene er delt i to omsetningsgrupper. Det er anlegg med omsetning under 2 mill. kr (tabell 4-6) og omsetning over 2 mill. kr (tabell 7-9).

I kapittel 4 blir en del av resultatene nærmere kommentert.

I kapittel 5 blir ulike poster i tabellverket definert.

I kapittel 6 er det gitt et engelsk sammendrag av rapporten.

I et vedlegg til slutt i rapporten er det tatt med Lønnsomhetsskjema fiskeoppdrett 1986 og Fiskeoppdrett 1986 (statistikkskjema).

3 . TABELLVERK

TABELL 1

DRIFTSRESULTATER (REGNSKAPSANALYSE) FOR SETTEFISKANLEGG.
LANDET TOTALT.

| Alt. 1: Beholdninger verdsatt til 0 | | |
|-------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|
| TEKST | Gjennomsnitt pr. anlegg 1986 | Gjennomsnitt pr. anlegg 1985 |
| 1. Salgsinntekt | kr | 4 472 230 |
| 2. Andre ord. inntekter | " | 3 269 789 |
| 3. Erstatninger | " | 2 394 |
| 4. DRIFTSINNTEKTER | " | 40 479 |
| 5. Rogn/ungel kostnader | " | 55 199 |
| 6. Fôrkostnader | " | 29 185 |
| 7. Forsikringskostnader | " | 4 529 822 |
| 8. Elektrisitetskostnad | " | 3 339 453 |
| 9. Lønnskostnader | " | 496 737 |
| 10. Andre driftskostnader | " | 458 726 |
| 11. Kalk. avskrivninger | " | 293 575 |
| 12. Beh. endring (+/-) | " | 229 233 |
| 13. DRIFTSKOSTNADER | " | 101 214 |
| 14. DRIFTSRESULTAT | " | 76 457 |
| 15. Renteinntekter | " | 110 895 |
| 16. Rentekostnader | " | 769 751 |
| 17. RESULTAT FØR EOP | " | 560 819 |
| 18. Kalk. eierlønn | " | 560 274 |
| 19. DRIFTSKOSTNADER II | " | 206 880 |
| 20. DRIFTSRESULTAT II | " | 0 |
| 21. RESULTAT FØR EOP II | " | 2 808 299 |
| 22. Resultatgrad I | % | 2 168 537 |
| 23. Resultatgrad II | % | 1 721 524 |
| 24. Totalrentab. I | % | 174 406 |
| 25. Totalrentab. II | % | 99 165 |
| 26. Rentedekningsgrad I | % | 274 310 |
| 27. Rentedekningsgrad II | % | 1 520 551 |
| 28. Bto. driftsmargin I | % | 995 771 |
| 29. Bto. driftsmargin II | % | 25 292 |
| 30. Bto. fortj. marg. I | % | 50 440 |
| 31. Bto. fortj. marg. II | % | 2 833 591 |
| 32. Likviditetsgrad 2 | % | 2 120 476 |
| 33. Likv. reserve/oms. | % | 1 495 259 |
| 34. Egenkapitalandel | % | 11.4 |
| 35. Korts. gjeld/aktiva | % | 29.3 |
| 36. Langs. gjeld/aktiva | % | 10.3 |
| 37. Uttak settefisk | stk. | 27.4 |
| 38. Antall årsverk | stk. | 26.7 |
| 39. Konesjonsstørrelse | stk. | 27.4 |
| 40. Utnyttelsesgrad | % | 25.2 |
| 41. Uttak ant. årsverk | stk. | 26.8 |
| 42. Verdi av produksjon | kr | 2 034.0 |
| 43. V.av prod.pr.årsverk | " | 3 878.7 |
| 44. Kalk. rente på EK | " | 3 806.9 |
| 45. Kalk avskr. (BL) | " | 17.3 |
| 46. Totale kostnader | " | 32.5 |
| 47. Totale inntekter | " | 16.1 |
| 48. Lønnsevne | " | 4.1 |
| 49. L.evne pr. årsverk | " | 5.2 |
| 50. Rent overskudd | " | 146.6 |
| 51. Ant. anlegg i utvalg | " | 60.9 |
| | | 41.4 |
| | | 10.3 |
| | | 40.8 |
| | | 48.7 |
| | | 190 502 |
| | | 214 314 |
| | | 3.9 |
| | | 3.6 |
| | | 302 857 |
| | | 269 857 |
| | | 69.1 |
| | | 87.3 |
| | | 47 496 |
| | | 55 380 |
| | | 4 472 230 |
| | | 3 269 789 |
| | | 1 052 281 |
| | | 881 118 |
| | | 137 993 |
| | | 153 965 |
| | | 216 438 |
| | | 185 544 |
| | | 3 356 521 |
| | | 2 657 982 |
| | | 4 704 228 |
| | | 3 438 618 |
| | | 2 142 750 |
| | | 1 398 895 |
| | | 459 910 |
| | | 336 223 |
| | | 1 347 707 |
| | | 780 636 |
| | | 35 |
| | | 35 |

Romertall I: Eksklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

Romertall II: Inklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

TABELL 2

DRIFTSRESULTATER (REGNSKAPSANALYSE) FOR SETTEFISKANLEGG.
LANDET TOTALT.

Alt. 2: Beholdninger verdsatt til 70% av veil. pris x kvantum

| TEKST | Gj.sn. pr.anl. 1986 | Gj.sn. pr.anl. 1985 |
|---------------------------|------------------------|------------------------|
| 1. Salgsinntekt | kr 4 472 230 | 3 269 789 |
| 2. Andre ord. inntekter | " 2 394 | 40 479 |
| 3. Erstatninger | " 55 199 | 29 185 |
| 4. DRIFTSINNTEKTER | 4 529 822 | 3 339 453 |
| 5. Rogn/ungel kostnader | " 496 737 | 458 726 |
| 6. Førkostnader | " 293 575 | 229 233 |
| 7. Forsikringskostnader | " 157 425 | 101 214 |
| 8. Elektrisitetskostnad | " 110 895 | 76 457 |
| 9. Lønnskostnader | " 769 751 | 567 819 |
| 10. Andre driftskostnader | " 773 036 | 560 274 |
| 11. Kalk. avskrivninger | " 206 880 | 174 814 |
| 12. Beh. endring (+/-) | " 964 452 | 656 121 |
| 13. DRIFTSKOSTNADER | 2 217 039 | 1 512 416 |
| 14. DRIFTSRESULTAT | 2 312 783 | 1 827 037 |
| 15. Renteinntekter | " 174 406 | 99 165 |
| 16. Rentekostnader | " 375 379 | 274 310 |
| 17. RESULTAT FØR EOP | 2 111 811 | 1 651 892 |
| 18. Kalk. eierlønn | " 25 292 | 50 440 |
| 19. DRIFTSKOSTNADER II | 2 242 331 | 1 562 856 |
| 20. DRIFTSRESULTAT II | 2 287 491 | 1 776 597 |
| 21. RESULTAT FØR EOP II | 2 086 519 | 1 601 452 |
| 22. Resultatgrad I | % 51.0 | 56.2 |
| 23. Resultatgrad II | % 49.9 | 53.7 |
| 24. Totalrentab. I | % 30.2 | 31.5 |
| 25. Totalrentab. II | % 29.7 | 30.0 |
| 26. Rentedekningsgrad I | % 2 356.7 | 5 239 0 |
| 27. Rentedekningsgrad II | % 2 343.7 | 5 167.2 |
| 28. Bto. driftsmargin I | % 55.3 | 59.0 |
| 29. Bto. driftsmargin II | % 54.1 | 56.6 |
| 30. Bto. fortj. marg. I | % 33.9 | 42.5 |
| 31. Bto. fortj. marg. II | % 32.8 | 40.1 |
| 32. Likviditetsgrad 2 | % 146.6 | 92.7 |
| 33. Likv. reserve/oms. | % 60.9 | 41.4 |
| 34. Egenkapitalandel | % 30.8 | 40.1 |
| 35. Korts. gjeld/aktiva | % 29.1 | 27.0 |
| 36. Langs. gjeld/aktiva | % 40.1 | 32.6 |
| 37. Uttak settefisk | stk. 190 502 | 214 314 |
| 38. Antall årsverk | 3.9 | 3.6 |
| 39. Konsesjonsstørrelse | stk. 302 857 | 269 857 |
| 40. Utnyttelsesgrad | % 69.1 | 87.3 |
| 41. Uttak ant. årsverk | stk. 47 496 | 55 380 |
| 42. Verdi av produksjon | kr 5 063 489 | 3 925 910 |
| 43. V.av prod.pr.årsverk | " 1 240 618 | 1 069 367 |
| 44. Kalk. rente på EK | " 351 287 | 307 098 |
| 45. Kalk avskr. (BL) | " 222 167 | 189 595 |
| 46. Totale kostnader | " 3 575 543 | 1 815 166 |
| 47. Totale inntekter | " 5 295 488 | 4 094 739 |
| 48. Lønnsevne | " 2 514 988 | 1 897 832 |
| 49. L.evne pr. årsverk | " 594 306 | 481 167 |
| 50. Rent overskudd | " 1 719 945 | 1 279 573 |
| 51. Ant. anlegg i utvalg | 35 | 35 |

Romertall I: Eksklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

Romertall II: Inklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

TABELL 3

DRIFTSRESULTATER (REGNSKAPSANALYSE) FOR SETTEFISKANLEGG.
LANDET TOTALT.

| Alt. 3: Beholdninger verdsatt til veiledende pris x kvantum | | |
|---|------------------------------------|------------------------------------|
| TEKST | Gjennomsnitt pr. anlegg 1986 | Gjennomsnitt pr. anlegg 1985 |
| 1. Salgsinntekt | kr 4 472 230 | 3 269 789 |
| 2. Andre ord. inntekter | " 2 394 | 40 479 |
| 3. Erstatninger | " 55 199 | 29 185 |
| 4. DRIFTSINNTEKTER | " 4 529 822 | 3 339 453 |
| 5. Rogn/yngel kostnader | " 496 737 | 458 726 |
| 6. Førkostnader | " 293 575 | 229 233 |
| 7. Forsikringskostnader | " 157 425 | 101 214 |
| 8. Elektrisitetskostnad | " 110 895 | 76 457 |
| 9. Lønnskostnader | " 769 751 | 567 819 |
| 10. Andre driftskostnader | " 773 036 | 560 274 |
| 11. Kalk. avskrivninger | " 206 880 | 174 814 |
| 12. Beh. endring (+/-) | " 844 656 | 937 316 |
| 13. DRIFTSKOSTNADER | " 1 963 642 | 1 231 221 |
| 14. DRIFTSRESULTAT | " 2 566 180 | 2 108 232 |
| 15. Renteinntekter | " 174 406 | 99 165 |
| 16. Rentekostnader | " 375 379 | 274 310 |
| 17. RESULTAT FØR EOP | " 2 365 208 | 1 933 087 |
| 18. Kalk. eierlønn | " 25 292 | 50 440 |
| 19. DRIFTSKOSTNADER II | " 1 988 934 | 1 281 661 |
| 20. DRIFTSRESULTAT II | " 2 540 888 | 2 057 792 |
| 21. RESULTAT FØR EOP II | " 2 339 916 | 1 882 647 |
| 22. Resultatgrad I | % 68.0 | 67.7 |
| 23. Resultatgrad II | % 66.9 | 65.2 |
| 24. Totalrentab. I | % 30.3 | 32.4 |
| 25. Totalrentab. II | % 29.9 | 31.1 |
| 26. Rentedekningsgrad I | % 2 494.9 | 5 822.0 |
| 27. Rentedekningsgrad II | % 2 482.0 | 5 750.2 |
| 28. Bto. driftsmargin I | % 71.6 | 70.4 |
| 29. Bto. driftsmargin II | % 70.4 | 68.0 |
| 30. Bto. fortj. marg. I | % 50.2 | 53.9 |
| 31. Bto. fortj. marg. II | % 49.1 | 51.4 |
| 32. Likviditetsgrad 2 | % 146.6 | 92.7 |
| 33. Likv. reserve/oms. | % 60.9 | 41.4 |
| 34. Egenkapitalandel | % 38.3 | 47.1 |
| 35. Korts. gjeld/aktiva | % 25.8 | 23.8 |
| 36. Langs. gjeld/aktiva | % 35.8 | 28.7 |
| 37. Uttak settefisk | stk. 190 502 | 214 314 |
| 38. Antall årsverk | 3.9 | 3.6 |
| 39. Konesjonsstørrelse | stk. 302 857 | 269 857 |
| 40. Utnyttelsesgrad | % 69.1 | 87 |
| 41. Uttak ant. årsverk | stk. 47 496 | 55 380 |
| 42. Verdi av produksjon | kr 5 316 886 | 4 207 150 |
| 43. V. av prod. pr. årsverk | " 1 321 334 | 1 150 045 |
| 44. Kalk. rente på EK | " 460 920 | 382 020 |
| 45. Kalk. avskr. (BL) | " 223 886 | 190 771 |
| 46. Totale kostnader | " 3 686 895 | 2 891 264 |
| 47. Totale inntekter | " 5 548 885 | 4 375 934 |
| 48. Lønnsevne | " 2 657 032 | 2 102 929 |
| 49. L. evne pr. årsverk | " 646 564 | 540 520 |
| 50. Rent. overskudd | " 1 861 989 | 1 484 670 |
| 51. Ant. anlegg i utvalg | 35 | 35 |

Romertall I: Eksklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.
Romertall II: Inklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

TABELL 4

DRIFTSRESULTATER (REGNSKAPSANALYSE) FOR SETTEFISKANLEGG
MED OMSETNING UNDER 2 MILL. KR.

Alt. 1: Beholdninger verdsatt til 0

| TEKST | Gj.sn. pr.anl. 1986 | Gj.sn.pr. anl. 1985 |
|---------------------------|------------------------|------------------------|
| 1. Salgsinntekt | kr 1 030 693 | 1 321 511 |
| 2. Andre ord. inntekter | " 2 814 | 1 781 |
| 3. Erstatninger | " 14 390 | 36 923 |
| 4. DRIFTSINNTEKTER | " 1 047 897 | 1 360 215 |
| 5. Rogn/ungel kostnader | " 302 814 | 191 900 |
| 6. Fôrkostnader | " 108 112 | 97 267 |
| 7. Forsikringskostnader | " 56 453 | 66 771 |
| 8. Elektrisitetskostnad | " 53 127 | 62 424 |
| 9. Lønnskostnader | " 470 463 | 319 356 |
| 10. Andre driftskostnader | " 223 505 | 214 329 |
| 11. Kalk. avskrivninger | " 144 784 | 113 553 |
| 12. Beh. endring (+/-) | " 0 | 0 |
| 13. DRIFTSKOSTNADER | " 1 359 258 | 1 065 600 |
| 14. DRIFTSRESULTAT | " - 311 361 | 294 615 |
| 15. Renteinntekter | " 7 268 | 32 279 |
| 16. Rentekostnader | " 224 255 | 258 415 |
| 17. RESULTAT FØR EOP | " - 528 348 | 68 479 |
| 18. Kalk. eierlønn | " 40 049 | 68 987 |
| 19. DRIFTSKOSTNADER II | " 1 399 307 | 1 134 587 |
| 20. DRIFTSRESULTAT II | " - 351 409 | 225 628 |
| 21. RESULTAT FØR EOP II | " - 568 397 | - 508 |
| 22. Resultatgrad I | % - 86.9 | 17.5 |
| 23. Resultatgrad II | % - 91.1 | 12.3 |
| 24. Totalrentab. I | % - 17.2 | 9.4 |
| 25. Totalrentab. II | % - 19.1 | 5.0 |
| 26. Rentedeckningsgrad I | % - 104.6 | 293.8 |
| 27. Rentedeckningsgrad II | % - 118.6 | 186.0 |
| 28. Bto. driftsmargin I | % - 64.6 | 22.8 |
| 29. Bto. driftsmargin II | % - 68.7 | 17.8 |
| 30. Bto. fortj. marg. I | % - 121.6 | - 5.0 |
| 31. Bto. fortj. marg. II | % - 125.7 | - 10.0 |
| 32. Likviditetsgrad 2 | % 29.4 | 55.6 |
| 33. Likv. reserve/oms. | % 117.4 | 53.1 |
| 34. Egenkapitalandel | % - 37.8 | - 30.4 |
| 35. Korts. gjeld/aktiva | % 69.9 | 59.1 |
| 36. Langs. gjeld/aktiva | % 67.8 | 71.2 |
| 37. Uttak settefisk | stk. 45 250 | 87 461 |
| 38. Antall årsverk | 2.4 | 2.5 |
| 39. Konesjonsstørrelse | stk. 181 250 | 162 692 |
| 40. Utnyttelsesgrad | % 51.5 | 64.8 |
| 41. Uttak ant. årsverk | stk. 19 584 | 37 494 |
| 42. Verdi av produksjon | kr 1 030 693 | 1 321 511 |
| 43. V.av prod.pr.årsverk | " 429 185 | 547 264 |
| 44. Kalk. rente på EK | " 12 254 | 33 400 |
| 45. Kalk avskr. (BL) | " 146 185 | 115 954 |
| 46. Totale kostnader | " 1 637 217 | 1 428 803 |
| 47. Totale inntekter | " 1 055 165 | 1 392 494 |
| 48. Lønnsevne | " - 71 540 | 352 034 |
| 49. L.evne pr. årsverk | " - 56 192 | 141 638 |
| 50. Rent overskudd | " - 582 052 | - 36 309 |
| 51. Ant. anlegg i utvalg | 8 | 13 |

Romertall I: Eksklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

Romertall II: Inklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

TABELL 5

DRIFTSRESULTATER (REGNSKAPSANALYSE) FOR SETTEFISKANLEGG
MED OMSETNING UNDER 2 MILL. KR.

Alt. 2: Beholdninger verdsatt til 70% av veil. pris x kvantum

| TEKST | Gj.sn. pr.anl. 1986 | Gj.sn. pr.anl. 1985 |
|---------------------------|------------------------|------------------------|
| 1. Salgsinntekt | kr 1 030 693 | 1 321 511 |
| 2. Andre ord. inntekter | " 2 814 | 1 781 |
| 3. Erstatninger | " 14 390 | 36 923 |
| 4. DRIFTSINNTEKTER | " 1 047 897 | 1 360 215 |
| 5. Rogn/yngel kostnader | " 302 814 | 191 900 |
| 6. Førkostnader | " 108 112 | 97 267 |
| 7. Forsikringskostnader | " 56 453 | 66 771 |
| 8. Elektrisitetskostnad | " 53 127 | 62 424 |
| 9. Lønnskostnader | " 470 463 | 319 356 |
| 10. Andre driftskostnader | " 223 505 | 214 329 |
| 11. Kalk. avskrivninger | " 144 784 | 113 553 |
| 12. Beh. endring (+/-) | " 1 060 536 | 574 482 |
| 13. DRIFTSKOSTNADER | " 686 701 | 491 118 |
| 14. DRIFTSRESULTAT | " 361 196 | 869 097 |
| 15. Renteinntekter | " 7 268 | 32 279 |
| 16. Rentekostnader | " 224 255 | 258 415 |
| 17. RESULTAT FØR EOP | " 144 209 | 642 961 |
| 18. Kalk. eierlønn | " 40 049 | 68 987 |
| 19. DRIFTSKOSTNADER II | " 726 750 | 560 105 |
| 20. DRIFTSRESULTAT II | " 322 147 | 800 110 |
| 21. RESULTAT FØR EOP II | " 104 160 | 573 974 |
| 22. Resultatgrad I | % 43.9 | 63.8 |
| 23. Resultatgrad II | % 39.7 | 58.6 |
| 24. Totalrentab. I | % 12.1 | 24.1 |
| 25. Totalrentab. II | % 10.7 | 21.2 |
| 26. Rentedekningsgrad I | % 310.5 | 537.9 |
| 27. Rentedekningsgrad II | % 296.5 | 430.1 |
| 28. Bto. driftsmargin I | % 61.7 | 68.8 |
| 29. Bto. driftsmargin II | % 57.6 | 63.8 |
| 30. Bto. fortj. marg. I | % 4.7 | 40.9 |
| 31. Bto. fortj. marg. II | % 0.6 | 35.9 |
| 32. Likviditetsgrad 2 | % 29.4 | 55.6 |
| 33. Likv. reserve/oms. | % 117.4 | 53.1 |
| 34. Egenkapitalandel | % 14.3 | 18.5 |
| 35. Korts. gjeld/aktiva | % 35.7 | 36.5 |
| 36. Langs. gjeld/aktiva | % 49.9 | 44.8 |
| 37. Uttak settefisk | stk. 45 250 | 87 461 |
| 38. Antall årsverk | 2.4 | 2.5 |
| 39. Konesjonsstørrelse | stk. 181 250 | 162 692 |
| 40. Utnyttelsesgrad | % 51.5 | 64.8 |
| 41. Uttak ant. årsverk | stk. 19 584 | 37 494 |
| 42. Verdi av produksjon | kr 1 703 249 | 1 895 993 |
| 43. V.av prod.pr.årsverk | " 729 695 | 768 859 |
| 44. Kalk. rente på EK | " 63 813 | 102 018 |
| 45. Kalk avskr. (BL) | " 148 278 | 117 508 |
| 46. Totale kostnader | " 1 690 869 | 1 498 975 |
| 47. Totale inntekter | " 1 727 721 | 1 966 976 |
| 48. Lønnsevne | " 547 363 | 856 344 |
| 49. L.evne pr. årsverk | " 222 652 | 333 722 |
| 50. Rent overskudd | " 36 852 | 468 001 |
| 51. Ant. anlegg i utvalg | 8 | 13 |

Romertall I: Eksklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

Romertall II: Inklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

TABELL 6

DRIFTSRESULTATER (REGNSKAPSANALYSE) FOR SETTEFISKANLEGG
MED OMSETNING UNDER 2 MILL. KR.

| Alt. 3: Beholdninger verdsatt til veiledende pris x kvantum | | |
|---|------------------------|------------------------|
| TEKST | Gj.sn. pr.anl. 1986 | Gj.sn. pr.anl. 1985 |
| 1. Salgsinntekt | 1 030 693 | 1 321 511 |
| 2. Andre ord. inntekter | 2 814 | 1 781 |
| 3. Erstatninger | 14 390 | 36 923 |
| 4. DRIFTSINNTEKTER | 1 047 897 | 1 360 215 |
| 5. Rogn/ynge kostnader | 302 814 | 191 900 |
| 6. Førkostnader | 108 112 | 97 267 |
| 7. Forsikringskostnader | 56 453 | 66 771 |
| 8. Elektrisitetskostnad | 53 127 | 62 424 |
| 9. Lønnskostnader | 470 463 | 319 356 |
| 10. Andre driftskostnader | 223 505 | 214 329 |
| 11. Kalk. avskrivninger | 144 784 | 113 553 |
| 12. Beh. endring (+/-) | 960 795 | 820 689 |
| 13. DRIFTSKOSTNADER | 398 463 | 244 911 |
| 14. DRIFTSRESULTAT | 649 434 | 1 115 304 |
| 15. Renteinntekter | 7 268 | 32 279 |
| 16. Rentekostnader | 224 255 | 258 415 |
| 17. RESULTAT FØR EOP | 432 447 | 889 168 |
| 18. Kalk. eierlønn | 40 049 | 68 987 |
| 19. DRIFTSKOSTNADER II | 438 511 | 313 898 |
| 20. DRIFTSRESULTAT II | 609 386 | 1 046 317 |
| 21. RESULTAT FØR EOP II | 392 398 | 820 181 |
| 22. Resultatgrad I | 99.9 | 83.6 |
| 23. Resultatgrad II | 95.8 | 78.5 |
| 24. Totalrentab. I | 17.4 | 27.4 |
| 25. Totalrentab. II | 16.2 | 24.7 |
| 26. Rentedekningsgrad I | 488.5 | 642.5 |
| 27. Rentedekningsgrad II | 474.4 | 534.7 |
| 28. Bto. driftsmargin I | 115.8 | 88.5 |
| 29. Bto. driftsmargin II | 111.7 | 83.4 |
| 30. Bto. fortj. marg. I | 58.8 | 60.6 |
| 31. Bto. fortj. marg. II | 54.7 | 55.6 |
| 32. Likviditetsgrad 2 | 29.4 | 55.6 |
| 33. Likv. reserve/oms. | 117.4 | 53.1 |
| 34. Egenkapitalandel | 24.4 | 29.3 |
| 35. Korts. gjeld/aktiva | 30.4 | 31.6 |
| 36. Langs. gjeld/aktiva | 45.0 | 39.0 |
| 37. Uttak settefisk | 45 250 | 87 461 |
| 38. Antall årsverk | 2.4 | 2.5 |
| 39. Konesjonsstørrelse | 181 250 | 162 692 |
| 40. Utnyttelsesgrad | 51.5 | 64.8 |
| 41. Uttak ant. årsverk | 19 584 | 37 494 |
| 42. Verdi av produksjon | 1 991 488 | 2 142 200 |
| 43. V.av prod.pr.årsverk | 858 485 | 863 828 |
| 44. Kalk. rente på EK | 105 717 | 145 321 |
| 45. Kalk avskr. (BL) | 149 367 | 118 117 |
| 46. Totale kostnader | 1 733 862 | 1 542 887 |
| 47. Totale inntekter | 2 015 960 | 2 213 183 |
| 48. Lønnsevne | 792 609 | 1 058 639 |
| 49. L.evne pr. årsverk | 332 035 | 411 115 |
| 50. Rent overskudd | 282 097 | 670 296 |
| 51. Ant. anlegg i utvalg | 8 | 13 |

Romertall I: Eksklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

Romertall II: Inklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

TABELL 7

DRIFTSRESULTATER (REGNSKAPSANALYSE) FOR SETTEFISKANLEGG
MED OMSETNING OVER 2 MILL. KR.

| Alt. 1: Beholdninger verdsatt til 0 | | |
|-------------------------------------|------------------------|------------------------|
| TEKST | Gj.sn. pr.anl. 1986 | Gj.sn. pr.anl. 1985 |
| 1. Salgsinntekt | kr | |
| 2. Andre ord. inntekter | " | |
| 3. Erstatninger | " | |
| 4. DRIFTSINNTEKTER | " | |
| 5. Rogn/yngel kostnader | " | |
| 6. Førkostnader | " | |
| 7. Forsikringskostnader | " | |
| 8. Elektrisitetetskostnad | " | |
| 9. Lønnskostnader | " | |
| 10. Andre driftskostnader | " | |
| 11. Kalk. avskrivninger | " | |
| 12. Beh. endring (+/-) | " | |
| 13. DRIFTSKOSTNADER | " | |
| 14. DRIFTSRESULTAT | " | |
| 15. Renteinntekter | " | |
| 16. Rentekostnader | " | |
| 17. RESULTAT FØR EOP | " | |
| 18. Kalk. eierlønn | " | |
| 19. DRIFTSKOSTNADER II | " | |
| 20. DRIFTSRESULTAT II | " | |
| 21. RESULTAT FØR EOP II | " | |
| 22. Resultatgrad I | % | |
| 23. Resultatgrad II | % | |
| 24. Totalrentab. I | % | |
| 25. Totalrentab. II | % | |
| 26. Rentedekningsgrad I | % | |
| 27. Rentedekningsgrad II | % | |
| 28. Bto. driftsmargin I | % | |
| 29. Bto. driftsmargin II | % | |
| 30. Bto. fortj. marg. I | % | |
| 31. Bto. fortj. marg. II | % | |
| 32. Likviditetsgrad 2 | % | |
| 33. Likv. reserve/oms. | % | |
| 34. Egenkapitalandel | % | |
| 35. Korts. gjeld/aktiva | % | |
| 36. Langs. gjeld/aktiva | % | |
| 37. Uttak settefisk | stk. | |
| 38. Antall årsverk | | |
| 39. Konsesjonsstørrelse | stk. | |
| 40. Utnyttelsesgrad | % | |
| 41. Uttak ant. årsverk | stk. | |
| 42. Verdi av produksjon | kr | |
| 43. V.av prod.pr.årsverk | " | |
| 44. Kalk. rente på EK | " | |
| 45. Kalk avskr. (BL) | " | |
| 46. Totale kostnader | " | |
| 47. Totale inntekter | " | |
| 48. Lønnsevne | " | |
| 49. L.evne pr. årsverk | " | |
| 50. Rent overskudd | " | |
| 51. Ant. anlegg i utvalg | | |

Romertall I: Eksklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

Romertall II: Inklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

TABELL 8

DRIFTSRESULTATER (REGNSKAPSANALYSE) FOR SETTEFISKANLEGG
MED OMSETNING OVER 2 MILL. KR.

| Alt. 2: Beholdninger verdsatt til 70% av veil. pris x kvantum | | | |
|---|------|------------------------|-----------------------|
| TEKST | | Gj.sn. pr.anl. 1986 | Gj.sn pr.anl. 1985 |
| 1. Salgsinntekt | kr | 5 491 945 | 4 421 045 |
| 2. Andre ord. inntekter | " | 2 269 | 63 346 |
| 3. Erstatninger | " | 67 290 | 24 613 |
| 4. DRIFTSINNTEKTER | " | 5 561 504 | 4 509 004 |
| 5. Rogn/ungel kostnader | " | 554 195 | 616 397 |
| 6. Fôrkostnader | " | 384 526 | 307 214 |
| 7. Forsikringskostnader | " | 187 342 | 121 568 |
| 8. Elektrisitetskostnad | " | 128 012 | 84 750 |
| 9. Lønnskostnader | " | 858 429 | 714 638 |
| 10. Andre driftskostnader | " | 935 860 | 764 695 |
| 11. Kalk. avskrivninger | " | 225 279 | 211 013 |
| 12. Beh. endring (+/-) | " | 935 983 | 704 362 |
| 13. DRIFTSKOSTNADER | " | 2 670 473 | 2 115 913 |
| 14. DRIFTSRESULTAT | " | 2 891 031 | 2 393 091 |
| 15. Renteinntekter | " | 223 923 | 138 689 |
| 16. Rentekostnader | " | 420 156 | 283 703 |
| 17. RESULTAT FØR EOP | " | 2 694 804 | 2 248 077 |
| 18. Kalk. eierlønn | " | 20 920 | 39 480 |
| 19. DRIFTSKOSTNADER II | " | 2 691 392 | 2 155 393 |
| 20. DRIFTSRESULTAT II | " | 2 870 112 | 2 353 611 |
| 21. RESULTAT FØR EOP II | " | 2 673 884 | 2 208 597 |
| 22. Resultatgrad I | % | 53.2 | 51.8 |
| 23. Resultatgrad II | % | 52.9 | 50.9 |
| 24. Totalrentab. I | % | 35.5 | 35.9 |
| 25. Totalrentab. II | % | 35.4 | 35.3 |
| 26. Rentedekningsgrad I | % | 2 962.9 | 8 016.9 |
| 27. Rentedekningsgrad II | % | 2 950.3 | 7 966.5 |
| 28. Bto. driftsmargin I | % | 53.4 | 53.4 |
| 29. Bto. driftsmargin II | % | 53.1 | 52.5 |
| 30. Bto. fortj. marg. I | % | 42.6 | 43.5 |
| 31. Bto. fortj. marg. II | % | 42.3 | 42.6 |
| 32. Likviditetsgrad 2 | % | 181.4 | 114.8 |
| 33. Likv. reserve/oms. | % | 44.2 | 34.6 |
| 34. Egenkapitalandel | % | 35.7 | 52.9 |
| 35. Korts. gjeld/aktiva | % | 27.0 | 21.5 |
| 36. Langs. gjeld/aktiva | % | 37.1 | 25.4 |
| 37. Uttak settefisk | stk. | 233 540 | 298 272 |
| 38. Antall årsverk | | 4.3 | 4.2 |
| 39. Konesjonsstørrelse | stk. | 338 889 | 333 181 |
| 40. Utnyttelsesgrad | % | 74.4 | 100.5 |
| 41. Uttak ant. årsverk | stk. | 55 766 | 65 949 |
| 42. Verdi av produksjon | kr | 6 059 116 | 5 125 407 |
| 43. V.av prod.pr.årsverk | " | 1 392 002 | 1 246 940 |
| 44. Kalk. rente på EK | " | 436 464 | 428 281 |
| 45. Kalk avskr. (BL) | " | 244 059 | 232 192 |
| 46. Totale kostnader | " | 4 133 964 | 3 592 918 |
| 47. Totale inntekter | " | 6 352 604 | 5 352 055 |
| 48. Lønnsevne | " | 3 097 988 | 2 513 255 |
| 49. L.evne pr. årsverk | " | 704 426 | 568 294 |
| 50. Rent overskudd | " | 2 218 639 | 1 759 137 |
| 51. Ant. anlegg i utvalg | | 27 | 22 |

Romertall I: Eksklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

Romertall II: Inklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

TABELL 9

DRIFTSRESULTATER (REGNSKAPSANALYSE) FOR SETTEFISKANLEGG
MED OMSETNING OVER 2 MILL. KR.

| Alt. 3: Beholdninger verdsatt til veiledende pris x kvantum | | |
|---|------------------------|------------------------|
| TEKST | Gj.sn. pr.anl. 1986 | Gj.sn. pr.anl. 1985 |
| 1. Salgsinntekt | 5 491 945 | 4 421 045 |
| 2. Andre ord. inntekter | 2 269 | 63 346 |
| 3. Erstatninger | 67 290 | 24 613 |
| 4. DRIFTSINNTEKTER | 5 561 504 | 4 509 004 |
| 5. Rogn/yngel kostnader | 554 195 | 616 397 |
| 6. Førkostnader | 384 526 | 307 214 |
| 7. Forsikringskostnader | 187 342 | 121 568 |
| 8. Elektrisitetskostnad | 128 012 | 84 750 |
| 9. Lønnskostnader | 858 429 | 714 638 |
| 10. Andre driftskostnader | 935 860 | 764 695 |
| 11. Kalk. avskrivninger | 225 279 | 211 013 |
| 12. Beh. endring (+/-) | 810 245 | 1 006 232 |
| 13. DRIFTSKOSTNADER | 2 427 399 | 1 814 043 |
| 14. DRIFTSRESULTAT | 3 134 105 | 2 694 961 |
| 15. Renteinntekter | 223 928 | 138 689 |
| 16. Rentekostnader | 420 156 | 283 703 |
| 17. RESULTAT FØR EOP | 2 937 877 | 2 549 947 |
| 18. Kalk. eierlønn | 20 920 | 39 480 |
| 19. DRIFTSKOSTNADER II | 2 448 319 | 1 853 523 |
| 20. DRIFTSRESULTAT II | 3 113 185 | 2 655 481 |
| 21. RESULTAT FØR EOP II | 2 916 958 | 2 510 467 |
| 22. Resultatgrad I | 58.6 | 58.4 |
| 23. Resultatgrad II | 58.3 | 57.5 |
| 24. Totalrentab. I | 34.2 | 35.5 |
| 25. Totalrentab. II | 34.0 | 35.0 |
| 26. Rentedekningsgrad I | 3 089.5 | 8 882.6 |
| 27. Rentedekningsgrad II | 3 076.8 | 8 832.2 |
| 28. Bto. driftsmargin I | 58.5 | 59.8 |
| 29. Bto. driftsmargin II | 58.2 | 59.0 |
| 30. Bto. fortj. marg. I | 47.7 | 50.0 |
| 31. Bto. fortj. marg. II | 47.4 | 49.1 |
| 32. Likviditetsgrad 2 | 181.4 | 114.8 |
| 33. Likv. reserve/oms. | 44.2 | 34.6 |
| 34. Egenkapitalandel | 42.4 | 57.7 |
| 35. Korts. gjeld/aktiva | 24.4 | 19.4 |
| 36. Langs. gjeld/aktiva | 33.1 | 22.8 |
| 37. Uttak settefisk | 233 540 | 289 272 |
| 38. Antall årsverk | 4.3 | 4.2 |
| 39. Konesjonsstørrelse | 338 889 | 333 181 |
| 40. Utnyttelsesgrad | 74.4 | 100.5 |
| 41. Uttak ant. årsverk | 55 766 | 65 949 |
| 42. Verdi av produksjon | 6 302 190 | 5 427 277 |
| 43. V.av prod.pr.årsverk | 1 458 474 | 1 319 174 |
| 44. Kalk. rente på EK | 566 165 | 521 888 |
| 45. Kalk avskr. (BL) | 245 966 | 233 703 |
| 46. Totale kostnader | 4 265 572 | 3 688 036 |
| 47. Totale inntekter | 6 595 677 | 5 653 925 |
| 48. Lønnsevne | 3 209 453 | 2 720 007 |
| 49. L.evne pr. årsverk | 739 758 | 616 986 |
| 50. Rent overskudd | 2 330 105 | 1 965 889 |
| 51. Ant. anlegg i utvalg | 27 | 22 |

Romertall I: Eksklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

Romertall II: Inklusiv kalkulatorisk eierlønn som kostnad.

4. RESULTATER

Som nevnt i innledningskapittelet er resultatene presentert i eget tabellverk (kapittel 3). I dette kapittel 4 vil en utdype en del av tallene.

4.1. Inntekter

I tabellene er driftsinntektene definert som summen av salgsinntekter, andre ordinære inntekter og erstatninger. I gj.snitt for alle anleggene var disse inntektene henholdsvis kr 4 472 230, kr 2 394 og kr 55 199 i 1986. Da denne undersøkelsen har hatt som formål å undersøke lønnsomheten og andre økonomiske størrelser i settefiskproduksjonen, er anlegg der andre ordinære inntekter har utgjort mer enn 20 prosent av totalomsettingen holdt utenfor lønnsomhetsundersøkelsen. Salgsinntekten, som kommer fra salg av yngel, settefisk og smolt, har som en ser av tabell 1 økt med 37 prosent fra 1985 til 1986.

I tabellverket finnes også 2 andre former for inntekter: renteinntekter og beholdningsendringer. Av disse trenger beholdningsendringene en nærmere omtale.

I tabellverket er beholdningsendringer inkludert som inntekt fra post 46 og utover. Beholdningsendring kan imidlertid også bli betraktet som en kostnadsreducerende post. Dette er gjort i tabellverket post 1-45 (se under 4.2). Hvor stor denne urealiserte inntekten - eller alternativt kostnadsreduksjon - er, avhenger foruten av kvantumsendringene av verdifastsettelsen av beholdningsendringene. I denne publikasjon er denne utregnet i 3 alternativer: beholdning verdsatt til 0 (alt. 1), til 70 prosent av veiledende pris x kvantum (alt. 2) og til veiledende pris x kvantum (alt. 3). Av disse vurderer en alt. 2 som det heldigste i denne forbindelse, og det er dette alternativ som er lagt til grunn i utregningen og omtalen av resultatet i sammendrag og i dette kapittelet.

Verdien av beholdningsendringen ble da kr 964 542 i 1986 mot kr 656 121 i 1985. Nest etter salgsinntekten var dette den viktigste inntektsposten i 1986.

Beholdningsendringene utgjorde størst del av inntektene hos de anlegg som hadde lavest omsetning.

4.2. Kostnader

En har følgende fordeling på kostnadsarter av driftskostnader eksklusive beholdningsendringer:

| | Alle anlegg | Oms. under 2 mill. kr | Oms. over 2 mill. kr |
|---|-------------|--------------------------|-------------------------|
| Rogn-/yngel kostn. | 17.7 % | 22.3 % | 16.9 % |
| Forkostnader | 10.5 % | 8.0 % | 11.7 % |
| Forsikringskostn. | 5.6 % | 4.2 % | 5.7 % |
| Elektrisitetskostn. | 3.9 % | 3.9 % | 3.9 % |
| Lønnskostnader | 27.4 % | 34.6 % | 26.2 % |
| Andre driftskostn. | 27.5 % | 16.4 % | 28.6 % |
| Kalk.avskrivning | 7.4 % | 10.7 % | 6.9 % |
| Driftskostnader eksklusive beholdningsendringer | 100.0 % | 100.0 % | 100.0 % |

Det går klart frem at lønnskostnader og rogn-/yngelkostnader er de største kostnadspostene. Samleposten "andre driftskostnader" utgjør også en stor andel. For landet totalt utgjør disse 3 postene over 72 prosent av driftskostnadene eksklusive beholdningsendringer.

I undersøkelsen vil en ikke legge for mye vekt på de forskjeller en finner i kostnadsartens relative betydning i anlegg med omsetning over 2 mill.kroner og anlegg med omsetning under 2 mill.kroner. På grunn av lite utvalg vil tilfeldige variasjoner kunne ha betydning for forskjellene. Det er likevel grunn til å merke seg at lønnskostnadene utgjør en betydelig større del av driftskostnadene for anleggene med lavest omsetning, selv om de samme anleggene i tillegg har en kalkulatorisk eierlønn som er nesten dobbelt så stor som det anleggene med omsetning over 2 mill.kroner har. Dette må bety at arbeidsinnsatsen i anleggene med laveste omsetning er relativt høyere enn i anleggene med høyeste omsetning.

Når det gjelder rentekostnader, utgjør disse omlag 13.4 prosent av driftskostnader eksklusive beholdningsendringer for landet totalt. For anlegg med omsetning under 2 mill.kroner er det samme tallet 16.5 prosent, mens det for anlegg med omsetning over 2 mill.kroner er 12.8 prosent. Denne store forskjellen i rentekostnadens relative betydning har sin viktigste årsak i anleggenes finansiering, noe som blant annet gjenspeiler seg i anleggenes egenkapitalandel.

I tabellverkets tabeller (post 1-45) betrakter en beholdningsendringer som en kostnad- eller en kostnadsreduserende post. Ved

en økning i verdiene på beholdningene, vil beholdningsendringer redusere driftskostnadene, og omvendt ved en nedgang i beholdningenes verdi fra begynnelsen til slutten av året øke driftskostnadene. Hvor stor betydning dette får f.eks. for årets resultat vil være avhengig av de forutsetninger som blir tatt med hensyn til verdsettelse av beholdninger (se forøvrig kapittel 5, punkt 12). Hensikten med å betrakte beholdningsendringer som en kostnadsreducerende post, er å finne et uttrykk for kostnadene som er nedlagt på den yngel, settefisk eller smolt som er solgt i 1986. På grunn av vanskelighetene med å anslå hvilke kostnader som er nedlagt i yngel til enhver tid, og fordi alle anlegg i en slik undersøkelse må behandles etter like regler, viser en i tabellverket tre alternative verdier for beholdningsendring av levende fisk. Som tidligere nevnt bygger antagelig alternativ 2 på de mest relevante forutsetninger. Som nevnt i punkt 4.1 utgjorde beholdningsendringer størst del av inntektene hos de anlegg som hadde lavest omsetning. Forklaringen er nok at flere av anleggene med lavest omsetning er under oppbygging, men kan også skyldes forskjeller i fordeling av produksjonen mellom yngel, ettårig og toårig smolt.

Som tidligere nevnt i punkt 4.1 blir beholdningsendringer betraktet som en inntektspost fra post 46 og utover. Dette fører til at posten totale kostnader (post 46) ikke er korrigert for endringer i beholdningene.

4.3. Lønnsomhetsbetraktninger

En skal i dette punkt kommentere noen av de postene i tabellene som karakteriseres som lønnsomhetsmål. I tabellene er det postene 14, 17, 20-31 og postene 48-50 som går inn under denne benevnelsen. I fremstillingen vil en når det gjelder lønnsomhetsmålene i postene 14, 17 og postene 20-31 ta utgangspunkt i alternativ 2 (tabellene 2, 5, 7). I dette alternativet er beholdningene vurdert forsiktig, og det skulle således være grunnlag for å kunne sammenligne resultatene med visse reserverasjoner med tilsvarende resultater for andre næringer.

Generelt må en kunne si at lønnsomhetsmålene en finner for landet totalt tyder på at lønnsomheten i settefiskproduksjon i 1986 har vært meget høy. Resultatene for ekstraordinære poster II utgjør 46.7 prosent av salgsinntekter, noe som må sies å være meget høyt. Det samme inntrykk finner en ved å gå gjennom listen av lønnsomhetsmål som er beregnet i tabellen. Resultatgrad II er 49.9 prosent, totalrentabilitet II er 29.7 prosent, brutto driftsmargin II er 54.1 prosent og brutto fortjenestemargin II er 32.8 prosent (Romertall II betyr at kalkulatorisk eierlønn inngår som kostnad i lønnsomhetsmålene).

Et sentralt spørsmål er hvor stor betydning forutsetningene bak verdifastsettingen av levende fisk har for disse gode

lønnsomhetsresultatene. Et svar på dette kan en få ved å betrakte lønnsomhetsresultatene i alternativ 1 (beholdninger av fisk verdsatt til 0). En ser her at de forskjellige lønnsomhetsmål alle blir presset nedover ved å bevege seg fra alternativ 2 til alternativ 1, men nivået på nedgangen er høyst forskjellig. Dette ser en f.eks. ved å sammenligne totalrentabilitet og brutto fortjenestemargin.

Noe av det som styrker utsagnet om at 1986 var et meget godt år for settefiskprodusentene er, at selv i alternativ 1 hvor beholdningene av levende fisk blir verdsatt til 0 viser lønnsomhetstallene seg å være til dels meget gode. Totalrentabilitet II på 26.8 prosent og bruttofortjenestemargin II på -5.2 prosent viser at spredningen er relativt sett større her enn i alternativ 2. Som tidligere nevnt må alternativ 1 betraktes som et minimumsalternativ med hensyn på verdsettelse av levende fisk. Dette betyr at selv om en skulle mene at verdsettingen i alternativ 2 er for høy, og at resultatene dermed ligger et sted mellom alternativ 1 og alternativ 2, så vil likevel resultatene ifølge denne undersøkelse måtte betraktes som gode for næringen i 1986.

I tabellene 4-9 finner en de samme resultatmål fordelt på anlegg med omsetning henholdsvis mindre og større enn 2 mill.kroner. Alle de tre alternativene viser en entydig konklusjon om at anleggene med høyest omsetning er mest lønnsomme. Anleggene med omsetning under 2 mill.kroner har i 1986 gått ned i lønnsomhet i forhold til 1985. Den mest sannsynlige forklaring på dette er at anleggene med lavest omsetning er anlegg som i større grad er under oppbygging, enn anlegg som har høy omsetning. Dette fører igjen til at de har høye rentekostnader, som kombinert med et lavt salg har vært med på å trekke ned lønnsomheten.

Anlegg med omsetning over 2 mill.kroner har i gjennomsnitt rentekostnader lik kr 420 156 som er 7.6 prosent av deres gjennomsnittlige driftsinntekter. For de minste anleggene er rentekostnadene kr 224 255, 21.4 prosent av deres driftsinntekter.

Når det gjelder omsatt kvantum har de største anleggene et samlet uttak av settefisk på 68.9 prosent av samlet konsesjon. Tilsvarende tall for de minste anleggene er 25 prosent. Salg av yngel sett i forhold til konsesjon var henholdsvis 90.3 og 27.9 prosent i de to gruppene. Disse tallene tydeliggjør at anleggene med lavest omsetning er i en oppbyggingsfase, og den svakere lønnsomheten her må sees på denne bakgrunnen.

Oversikten nedenfor viser hvor mange anlegg som under de forskjellige alternativer kommer ut med negative tall. En har tatt for seg fire sentrale lønnsomhetsmål fra tabellene. Det er 35 anlegg med i undersøkelsen totalt. Gruppen med omsetning over 2 mill.kroner består av 27 anlegg, mens gruppen med omsetning

under 2 mill.kroner består av 8 anlegg.

Antall settefiskanlegg med negative resultatmål i 1986

| | Drifts- resul- tat II | Resultat før ekstra- ordinære poster II | Total renta- bilitet II | Brutto fortjen- este mar- gin II |
|---|-----------------------------|--|----------------------------------|---|
| Beholdning verdsatt til 0 (alt. 1) | | | | |
| Av hele utvalget | 6 | 9 | 6 | 9 |
| Oms < 2 mill. | 5 | 6 | 5 | 6 |
| Oms > 2 mill. | 1 | 3 | 1 | 3 |
| Beholdning verdsatt til 70% av veiledende pris x kvantum (alt. 2) | | | | |
| Av hele utvalget | 1 | 6 | 1 | 6 |
| Oms < 2 mill. | 0 | 3 | 0 | 3 |
| Oms > 2 mill. | 1 | 3 | 1 | 3 |
| Beholdninger verdsatt til veiledende pris x kvantum (alt. 3) | | | | |
| Av hele utvalget | 3 | 5 | 1 | 5 |
| Oms < 2 mill. | 1 | 1 | 0 | 1 |
| Oms > 2 mill. | 2 | 4 | 1 | 4 |

Lønnsevne og lønnsevne pr. årsverk er sentrale begreper bl.a. ved forhandling om støtte i tradisjonelt fiske. Også i lønnsomhetsundersøkelser av matfiskanlegg som er gjennomført av Fiskeridirektoratet, har lønnsevne og lønnsevne pr. årsverk vært sentrale lønnsomhetsmål. På denne bakgrunn har en i denne undersøkelsen funnet det rimelig å beregne disse tallene også for settefisknæringen.

Lønnsevne pr. årsverk i fiskeri- og oppdrettsnæringen.

| | 1985 | 1986 |
|--|------------|------------|
| Settefiskanlegg | 540 520.49 | 646 563.94 |
| Matfiskanlegg | 268 521.00 | 149 248.34 |
| Helårsdrevne fiskefartøyer over 13 lengdemeter | 106 498 | 182 398 |
| Helårsdrevne fiskefartøyer under 13 lengdemeter | 52 199 | 44 387 |

Generelt kan en si at nivået på lønnsevne pr. årsverk var meget høyt. Selv om tallene ikke er helt sammenlignbare hverken med tallene for tradisjonelt fiske eller for matfiskanlegg, er det en klar nivåforskjell. 1986 var således et meget godt år for settefisknæringen.

På samme måte som lønnsomhetsmålene blir lønnsevnen sterkt påvirket av hvor høyt en verdsetter beholdningen av levende fisk. Også om en tar utgangspunkt i alternativ 1 (beholdningen verdsatt til 0) ligger settefiskanlegg klart høyest i lønnsevne pr. årsverk. En bemerker i denne sammenheng at lønnsevne pr. årsverk for matfiskanlegg i 1986 hadde en nedgang fra tidligere år, mens det for settefiskanlegg var oppgang fra 1985 til 1986.

Til slutt skal en kommentere posten "rent overskudd". Denne posten er ment å vise hvor mye som er igjen etter at alle kostnader er fratrukket inntektene, og alle innsatsfaktorer, også egenkapitalen, har fått sin kompensasjon. Et positivt "rent overskudd" betyr at lønnsomheten er god. For å tolke tallene på korrekt måte må en imidlertid kjenne grunnlaget for de kalkulatoriske kostnadene som i dette tilfellet er eierlønn, avskrivning og egenkapitalrente. Beregningsmetodene for disse er det redegjort for i kapittel 5 punkt 18, 44 og 45.

For landet totalt fremgår det av tabellene 1-3 at det eksisterer et stort "rent overskudd", ved alle tre alternativer. Selv for alternativ 1 er dette så stort, at det er liten grunn til å tro at endring i forutsetningene bak de kalkulatoriske kostnader ville føre til 0 eller negativt resultat. Av tabell 7 kan en se at denne konklusjonen i enda sterkere grad gjelder for anlegg med omsetning over 2 mill.kroner. Når det gjelder anlegg med omsetning mindre enn 2 mill.kroner har også disse betydelig "rent overskudd" i alternativ 3, mens det i alternativ 2 ikke er så høyt. Det "rene overskudd" blir snudd til et "rent underskudd" for anlegg med lavest omsetning i alternativ 1.

4.4. Likviditet, soliditet og finansiering

En har valgt å bruke likviditetsgrad 2 og likviditetsreserve i forhold til omsetning som mål på likviditeten i anleggene pr. 31.12.1986.

Likviditetsgrad 2 uttrykker forholdet mellom mest likvide omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Tradisjonelt har kravet til denne vært 100 prosent, men mange forhold som f.eks. omløpshastigheten på gjeld og fordringer har betydning. Gjennomsnittlig likviditetsgrad 2 lå på 146.6 prosent for alle anleggene sett under ett. Det fremgår av tabellene at likviditetsgrad 2 var betydelig høyere for anlegg med omsetning over 2 mill.kroner enn for anlegg med omsetning under 2 mill.kroner.

Når det gjelder likviditetsreserve i forhold til omsetning er det vanlig å sette et krav på denne til 5-10 prosent. Dette er imidlertid under forutsetning av at kassakredittlimiten er normal på ca. 1 måneds omsetning. For de fleste settefiskanlegg i denne undersøkelsen er kassakredittlimiten på et mye høyere nivå. For alle anleggene under ett utgjør gjennomsnittlig kassakredittlimit omlag 28.2 prosent av gjennomsnittlig årsomsetning. For anlegg med omsetning over 2 mill.kroner er det samme tallet ca. 22.3 prosent, mens det for anlegg med omsetning mindre enn 2 mill.kroner er 128.2 prosent. Disse tallene forklarer for en stor del hvorfor likviditetsreserve i forhold til omsetning er så høy som 60.9 prosent for alle anleggene sett under ett. For anlegg med omsetning over 2 mill.kroner er forholdet 44.2 prosent mens det for anlegg med omsetning under 2 mill.kroner er 117.4 prosent. Dette gjenspeiler at en kortsiktig finansieringsform som kassakreditt er utstrakt brukt av anlegg i en oppbyggingsfase.

Som mål på soliditet er det vanlig å bruke egenkapitalandel eller også kalt egenkapitalprosent. En bør her være oppmerksom på at en på balansens aktivaside har vurdert varige driftsmidler til gjennanskaffelseskost, mens verdien på beholdninger av levende fisk som tidligere omtalt er vurdert etter tre alternativer. (Se for øvrig kapittel 5).

I alternativ 2 er egenkapitalandelen for alle anlegg i undersøkelsen under ett 30.8 prosent. Den er for anlegg med omsetning over 2 mill.kroner 35.7 prosent og for anlegg med omsetning under 2 mill.kroner 14.3 prosent. Som en også var inne på under punkt 4.2. viser det seg at egenkapitalandelen er betydelig større i anlegg med stor omsetning enn i anlegg med liten omsetning. Det kan være flere årsaker til dette. Alderen på anleggene er en faktor. Det viser seg at alderen på anlegg med høyest omsetning er gjennomsnittlig noe høyere enn anlegg med lavest omsetning. Særlig for anleggene med lavest omsetning har også vurdering av levende fisk stor betydning for egenkapitalandelen.

Også mål for finansieringsstrukturen vil vise forskjellig resultat avhengig av hvilken av de tre alternativer en tar utgangspunkt i. Som uttrykk for finansieringsstruktur har en her valgt å se på forholdet mellom egenkapital, langsiktig og kortsiktig gjeld.

For alle anlegg samlet utgjør fremmedkapital (lånekapital) omlag 69 prosent av anleggenes eiendeler (se tabell 2).

Når det gjelder finansieringsstrukturen i anlegg med omsetning over 2 mill.kroner og anlegg med omsetning under 2 mill.kroner, har en allerede omtalt forholdet mellom egenkapital og fremmedkapital. For begge gruppene er langsiktig gjeld større enn kortsiktig. Dette er mest markert for anlegg med den laveste omsetningen.

4.5. Salg, produksjon, utnyttelse av konsesjon etc.

I følge fiskeoppdrettsstatistikken for 1986 var det i alt 172 anlegg som dette året hadde uttak av smolt og settefisk. Til sammen ble det tatt ut 30 794 000 stk. smolt og settefisk. Dette skulle tilsi et gjennomsnitt på 179 035 stk. pr. anlegg. I tillegg ble det også solgt yngel som ennå ikke var klar for utsetting.

Gjennomsnittlig uttak av smolt og settefisk for de anlegg som er med i denne undersøkelsen er 190 502 stk. Gruppen av anlegg med omsetning under 2 mill.kroner hadde et gjennomsnittlig uttak på 45 250 stk., mens gruppen av anlegg med omsetning over 2 mill.kroner hadde et uttak på 223 540 stk. Selv om det er store variasjoner fra anlegg til anlegg er gjennomsnittlig utnyttelsesgrad for alle anlegg 69.1 prosent av konsesjonene. Deles anleggene etter omsetningens størrelse, finner en at anlegg med omsetning over 2 mill.kroner har en gjennomsnittlig utnyttelsesgrad på 74.4 prosent, mens anlegg med omsetning under 2 mill.kroner ligger på 51.5 prosent. En skal imidlertid være klar over at et anlegg kan selge yngel som ennå ikke er klar for utsetting uten at dette blir regnet som uttak av settefisk. Det viser seg at en rekke anlegg i stedet for eller i tillegg til settefisk og smolt også selger yngel. Dermed gir hverken uttak settefisk eller utnyttelsesgraden et helt korrekt bilde på omfanget av aktiviteten på et settefiskanlegg.

En har tidligere nevnt at den relative arbeidsinnsatts er størst i anleggene med lavest omsetning. Dette underbygges også når en ser på uttak settefisk i forhold til antall årsverk. Dette tallet er nærmere dobbelt så stort for anleggene med høyest omsetning.

5. DEFINISJONER OG BEREGNINGSPRINSIPPER

En skal her redegjøre for de beregningsprinsipper og definisjoner som er benyttet for de enkelte poster i lønnsomhetsundersøkelsen av settefiskanlegg 1986. Nummeret på de forskjellige postene henviser til det samme nummer i tabellene 1-9.

Alle størrelser som inngår i tabellene er regnet ut for det enkelte anlegg. Gjennomsnittstallet i tabellene er beregnet som et aritmetisk gjennomsnitt. En kan derfor ikke i kolonnene i tabellene dividere en oppgitt totalstørrelse som f.eks. lønnsevne med antall årsverk, og få lønnsevne pr. årsverk.

I alle tabellene er det ved siden av gjennomsnittsberegningen også vist den største verdien og den minste verdien som finnes i utvalget.

For hver av postene i tabellene er det beregnet 3 alternative verdier. Forskjellen mellom de forskjellige alternative verdier skriver seg fra de forskjellige forutsetninger som er gjort med hensyn til verdsettelse av beholdninger og beholdningsendring av levende fisk. Alternativene er nærmere beskrevet i post 12 nedenfor.

1. Salgsinntekt

Den inntekten anlegget har fått ved salg av settefisk og yngel.

2. Andre ordinære inntekter

Ordinære inntekter som ikke inngår i hovedvirksomheten, men som likevel har en naturlig tilknytning til hovedvirksomheten. Dette kan f.eks. være salg av for, videreformidling av rogn, leieinntekter etc. En bør imidlertid være oppmerksom på at dersom andre ordinære inntekter utgjør mer enn 20 prosent av totalomsetningen er inntekten og aktiviteter og kostnader forbundet med denne forsøkt skilt ut fra settefiskvirksomheten. Hvis dette ikke har vært mulig, er hele anlegget holdt utenfor undersøkelsen.

3. Erstatninger

For det første er det tatt med erstatninger som gjelder tap av fisk i 1986, og som også er inntektsført i 1986. I tillegg er det også tatt med erstatninger som gjelder tap av fisk 1986, men som er inntektsført i 1987. I slike tilfeller er balansen blitt korrigert tilsvarende. Erstatninger som gjelder tap av fisk før 1986, men som inntektsført i 1986 er holdt utenfor. Erstatninger

som gjelder andre ting enn tap av fisk er regnet som ekstraordinære, og dermed holdt utenfor.

4. Driftsinntekter

Summen av salgsinntekt, andre ordinære inntekter og erstatninger.

5. Rogn-/yngelkostnader

Innkjøpt rogn og yngel, inklusive eventuelle transportkostnader.

6. Forkostnader

Forbruk av for.

7. Forsikringskostnader

Betalt forsikringspremie for fisk og utstyr.

8. Elektrisitetskostnader

Omfatter alle kostnader i forbindelse med forbruk av elektrisk kraft i 1986.

9. Lønnskostnader

Omfatter all godtgjørelse for arbeidsinnsats som er ført som lønn i regnskapet, inklusive arbeidsgiveravgift og andre sosiale utgifter.

10. Andre driftskostnader

Omfatter vedlikehold, leiekostnader, kontorutgifter, reparasjoner etc.

11. Kalkulatoriske avskrivninger

Linære avskrivninger basert på historisk kostpris. Alle varige driftsmidler uavhengig av om de er aktivert eller direkte utgiftsført er med i avskrivningsgrunnlaget.

En har antatt følgende levetider og avskrivningssatser:

| | Levetid | Avskrivningssats |
|--|------------|------------------|
| Tomter | Ubegrenset | 0 % |
| Grunnlagsinvesteringer | Ubegrenset | 0 % |
| Fast utstyr på land inkl. bygninger | 20.5 år | 4.878 % |
| Maskiner, utstyr og kar | 10.5 år | 9.524 % |
| Anlegg i vann | 8.5 år | 11.764 % |
| Transportmidler | 8.5 år | 11.764 % |
| Nøter | 6.5 år | 15.385 % |

I anskaffelsesåret blir driftsmiddelet avskrevet med halv sats. En har her altså valgt å bruke lineære avskrivninger basert på historisk kostpris. Dette for å lette sammenligningen med tilsvarende beregninger for andre næringer. Se forøvrig definisjonen på avskrivninger (punkt 45).

12. Beholdningsendringer

Her er beholdningsendringer betraktet som en kostnadspost (ved beholdningsnedgang) eller en kostnadsreducerende post (ved beholdningsøkning). Beholdningsendringer er definert som differansen mellom verdien av levende fisk pr. 31.12.1986 og verdien av levende fisk pr. 1.1.1986.

På grunn av at bedriftens egne regnskapstall på dette punkt ikke er brukbare for vårt formål, har en vært nødt til å anslå verdien på beholdningen av levende fisk ved årets begynnelse og slutt. Ettersom lønnsomhetstallene er meget sensitive med hensyn til hvilke forutsetninger en tar på dette punkt, har en valgt å vise tre alternative tallrekker, hvor bare forutsetningen med hensyn til verdsetting av levende fisk er forskjellig.

I alternativ 1 (tabell 1,4 og 7) har en verdsatt alle beholdninger av levende fisk til 0. Dermed blir naturligvis også beholdningsendringene 0.

I alternativ 2 (tabell 2,5 og 8) har en verdsatt alle beholdninger av levende fisk til 70 prosent av veiledende pris multiplisert med antall yngel.

En har benyttet seg av følgende priser:

| | Pris pr.stk./liter 31.12.1985 | Pris pr.stk./liter 31.12.1986 |
|---------------------------|----------------------------------|----------------------------------|
| Rogn av laks | Kr. 1267 | 1089 |
| Yngel av laks under 11 cm | Kr. 3.59 | 4.11 |
| Yngel av laks over 11 cm | Kr. 9.32 | 9.18 |
| Yngel av regnbueørret | Kr. 2.58 | 3.09 |

I alternativ 3 (tabell 3,6,9) har en verdsatt alle beholdninger av levende fisk til veiledende pris multiplisert med antall yngel.

Det kan diskuteres hvilke av metodene som best ivaretar ønsket om et bedriftsøkonomisk riktig resultat. Selv alternativ 3 verdsetter nok fisk lavere enn det mange oppdrettere mener fisken er verd i f.eks. forsikringsmessig forstand. Likevel kan nok mye tale for at en i beregningene for de 36 første postene legger mest vekt på den mer forsiktige vurderingen i alternativ 2, mens en i beregningen f.o.m. post 37 t.o.m. post 50 nok også bør vurdere alternativ 3.

13. Driftskostnader

Summen av rogn-/yngelkostnader, forkostnader, forsikringskostnader, elektrisitetskostnader, lønnskostnader, andre driftskostnader, kalkulatoriske avskrivninger og beholdningsendringer.

14. Driftsresultat

Differansen mellom driftsinntekter og driftskostnader.

15. Renteinntekter

Renter av bankinnskudd og andre finansinntekter.

16. Rentekostnader

Omfatter renter på lån og andre finanskostnader.

17. Resultat før ekstraordinære poster

Driftsresultat pluss renteinntekter minus rentekostnader.

18. Kalkulatorisk eierlønn

Antall timer ubetalt arbeidsinnsats av eier og eventuelt familie i 1986, multiplisert med en sats på kr. 70.- pr. time.

19. Driftskostnader II

Summen av driftskostnader og kalkulatorisk eierlønn.

20. Driftsresultat II

Driftsresultat minus kalkulatorisk eierlønn.

21. Resultat før ekstraordinære poster II

Resultat før ekstraordinære poster minus kalkulatorisk eierlønn.

22. Resultatgrad I

Viser resultat før finanskostnader i prosent av salgsinntekt.

Definisjon:

$$\frac{(\text{Resultat før ekstraordinære poster} + \text{rentekostn.})}{\text{Salgsinntekt}} \times 100$$

Ekstraordinære poster er inntekter og kostnader som ikke har direkte tilknytting til produksjon ved settefiskanlegget, og som ikke er normal av natur. Eksempel på slike poster kan være vinning eller tap ved salg av driftsmidler, gaver etc.

23. Resultatsgrad II

Definisjon:

$$\frac{(\text{Resultat før ekstraordinære poster II} + \text{rentekostnader})}{\text{Salgsinntekt}} \times 100$$

24. Totalrentabilitet I

Gir uttrykk for avkastningen på totalkapitalen i virksomhet.

Definisjon:

$$\frac{(\text{Resultat før ekstraordinære poster} + \text{rentekostnader})}{\text{Totalkapital (31.12.)}} \times 100$$

Ved en sammenligning med andre næringer bør en være oppmerksom på at en av praktiske grunner har måtte bruke totalkapital ved utgangen av året i stedet for gjennomsnittlig totalkapital. Dessuten må en være oppmerksom på at driftsmidlene er verdsatt til summen av beregnet gjenanskaffelseskost for hvert enkelt driftsmiddel (se forøvrig punkt 45). En må også være oppmerksom på at de forutsetninger som er tatt med hensyn til verdsetting av levende fisk (se punkt 12).

25. Totalrentabilitet II

Definisjon:

$$\frac{(\text{Resultat før ekstraordinære poster II} + \text{rentekostnader})}{\text{Totalkapital (31.12.)}} \times 100$$

26. Rentedekningsgrad I

Gir uttrykk for hvor mange ganger resultat før rentekostnader dekker inn rentekostnadene.

Definisjon

$$\frac{(\text{Resultat før ekstraordinære poster} + \text{rentekostnader})}{\text{Rentekostnader}} \times 100$$

27. Rentedekningsgrad II

Definisjon:

$$\frac{(\text{Resultat før ekstraordinære poster II} + \text{rentekostnader})}{\text{Rentekostnader}} \times 100$$

28. Brutto driftsmargin I

Viser hvor stor del av omsetningen selskapet har igjen til avskrivninger og til forretning av fremmed- og egenkapital, etter at løpende driftskostnader er dekket.

Definisjon:

$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{kalkulatorisk avskrivning})}{\text{Driftsinntekter}} \times 100$$

29. Brutto driftsmargin II

Definisjon:

$$\frac{(\text{Driftsresultat II} + \text{kalkulatorisk avskrivning})}{\text{Driftsinntekter}} \times 100$$

30. Brutto fortjenestemargin I

Gir uttrykk for hvor stor den reelle bruttofortjeneste har vært i prosent av driftsinntektene.

Definisjon:

$$\frac{\text{Resultat før ekstraordinære poster} \times 100}{\text{Driftsinntekter}}$$

31. Brutto fortjenestemargin II

Definisjon:

$$\frac{\text{Resultat før ekstraordinære poster II} \times 100}{\text{Driftsinntekter}}$$

32. Likviditetsgrad 2

Gir uttrykk for hvor mye likvide midler et selskap har i forhold til den kortsiktige gjelden pr. 31.12.86. En har sett bort fra beholdning av levende fisk i vurderingen av likviditeten.

Definisjon:

$$\frac{(\text{Likvider} + \text{finansinvesteringer} + \text{debitorer}) \times 100}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

Som finansinvesteringer regnes kortsiktige investeringer i aksjer, obligasjoner o.l. som likvider regner beholdning i kasse og bank/postgiro.

33. Likviditetsreserve/omsetning

Et annet mål på likviditet, som sier noe om bedriftenes evne til å betale sin gjeld ved forfall.

Definisjon:

$$\frac{(\text{Likvider} + \text{ubenyttet andel av kassekreditt}) \times 100}{\text{Salgsinntekt}}$$

34. Egenkapitalandelen

Viser hvor stor egenkapitalen er i prosent av sum aktiva ved årets slutt.

Definisjon:

$$\frac{(\text{Egenkap.} + 60\% \text{ av bundne skattefrie fondsavsetn.}) \times 100}{\text{Totalkapital (31.12.)}}$$

Egenkapital er beregnet som sum aktiva fratrukket gjeld og bundne skattefrie fondsavsetninger.

Ved sammenligning med andre næringer bør en være oppmerksom på at driftsmidlene er verdsatt til summen av beregnet gjenanskaffelseskost for hvert enkelt driftsmiddel (se forøvrig punkt 45). En må også være oppmerksom på de forutsetninger som er tatt med hensyn til verdsetting av levende fisk (se punkt 12). Det er ikke gjort fradrag for latent skatt på merverdi.

35. Kortsiktig gjeld/aktiva

Uttrykket viser hvor mye av de totale aktiva som er finansiert med kortsiktige midler.

Definisjon:

$$\frac{\text{Kortsiktig gjeld} \times 100}{\text{Sum aktiva (31.12.)}}$$

Når det gjelder sum aktiva må en også her være klar over at driftsmidlene er verdsatt til summen av beregnet gjenanskaffelseskost for hvert enkelt driftsmiddel (se forøvrig punkt 45). En må også være oppmerksom på de forutsetninger som er tatt med hensyn til verdsetting av levende fisk (se punkt 12).

36. Langsiktig gjeld/aktiva

Uttrykket viser hvor mye av totale aktiva som er langsiktig finansiert.

Definisjon:

$$\frac{(\text{Langsiktig gjeld} + 40\% \text{ av bundne skattefrie fondsavstn.}) \times 100}{\text{Sum aktiva (31.12.)}}$$

En har altså betraktet 40 prosent av bundne skattefrie fondsavsetninger som langsiktig gjeld. Når det gjelder sum aktiva må en også her være klar over at driftsmidlene er verdsatt til summen av beregnet gjenanskaffelseskost for hvert enkelt driftsmiddel (se forøvrig punkt 45). En må også være oppmerksom på de forutsetninger som er tatt med hensyn til verdsetting av levende fisk (se punkt 12).

37. Uttak settefisk

Antall (stk.) ferdig utsettingsklar settefisk og smolt som er uttatt fra anlegget for levering til matfiskanlegg.

38. Antall årsverk

Summen av totalt antall årsverk som er utført i anlegget i 1986. En bruker det samme tallet som Budsjettnemnda av jordbruket, der et årsverk er satt til 1975 timer. Både lønnet og ulønnet arbeidsinnsats er tatt med.

39. Konsesjonsstørrelse

Gjennomsnittlig konsesjonsstørrelse for de anlegg som er med i utvalget. Konsesjonen i settefiskanlegg blir målt i antall (stk.) utsettingsklar settefisk som er tillatt uttatt fra anlegget i løpet av ett år.

40. Utnyttelsesgrad

Faktisk utnyttet konsesjon (antall uttatte settefisk/smolt fra anlegget i 1985) i prosent av det antall det er gitt konsesjon for. Bare utsettingsklare settefisk og smolt blir regnet med i uttaket. En bør være oppmerksom på at mange anlegg også selger yngel som ennå ikke er utsettingsklare.

Størrelsene, konsesjonsstørrelse, uttak settefisk og utnyttelsesgrad er beregnet uavhengig av hverandre som et aritmetisk gjennomsnitt av tallene for de enkelte anlegg. Derfor kan en ikke med utgangspunkt i tallene for konsesjonsstørrelse og uttak settefisk i tabellen, regne seg frem til tallet for utnyttelsesgrad i tabellen.

41. Uttak settefisk/antall årsverk

Uttak av utsettingsklar settefisk og smolt dividert på antall utførte årsverk. Av samme årsak som beskrevet i post 40 kan en ikke direkte ut fra tabellene dividere gjennomsnittlig produksjon med antall årsverk og få produksjon pr. årsverk.

42. Verdi av produksjon

Produksjon er definert som salg +/- beholdningsendring. Verdi av produksjon blir da summen av salgsinntekt og beholdningsendringer (punkt 1 +/- punkt 12).

43. Verdi av produksjon pr. årsverk

Verdi av produksjon dividert med antall utførte årsverk. Størrelsen er beregnet for det enkelte anlegg.

44. Kalkulatorisk rente på egenkapitalen

Kalkulatorisk rente på egenkapitalen er beregnet på bakgrunn av egenkapitalen pr. 31.12.86.

Definisjon:

Hvis egenkapital + 60 prosent av bundne skattefrie fondsavsetninger er mindre eller lik 0, er kalkulatorisk rente på egenkapital lik 0.

Hvis egenkapital + 60 prosent av bundne skattefrie fondsavsetninger er større enn 0, blir kalkulatorisk rente på egenkapitalen beregnet etter følgende formel:

$$Kr = r(EK + 0.6SF) \times (DM/SA) + p(EK + 0.6SF) \times ((SA - DM)/SA)$$

Der Kr. = kalkulatorisk rente på egenkapitalen
 r = realrente før skatt
 p = nominell rente før skatt
 EK = beregnet egenkapital
 SF = Bundne skattefrie fondsavsetninger
 DM = driftsmidler
 SA = sum aktiva

Egenkapital (EK) er beregnet som sum aktiva fratrukket gjeld og bundne skattefrie fondsavsetninger. Årsaken til at en benytter seg av realrente ved renteberegning av de varige driftsmidlene andel av egenkapitalen, er at en benytter seg av gjenanskaffelsesprinsippet ved avskrivninger (se punkt 45), og at det dermed ville bli dobbeltregning dersom en samtidig benyttet seg av en nominell rentesats ved renteberegningen. For resten av egenkapitalen benytter en seg imidlertid av en nominell rentesats. En forutsetter her at finansieringen av de forskjellige aktivapostene har lik egenkapitalandel. Vi har følgende sammenheng mellom realrente og nominell rente:

$$\text{Realrente} = \frac{\text{Nominell rente} - \text{inflasjonsrate}}{1 + \text{inflasjonsrate}}$$

Ved renteberegningen har en tatt utgangspunkt i nominell rente i 1986 for 5 prosent statsobligasjonslån 1961 serie II som var 13.5 prosent. Inflasjonsrenten for 1986 er beregnet til 7.2 prosent. Dermed blir realrenten 5.9 prosent. Ettersom statsobligasjoner er å betrakte som nærmeste risikofri plassering, er en nominell rente på 13.5 prosent og en realrente på 5.9 prosent et minimumskrav ved forrentning av egenkapitalen i denne sammenheng.

En har sett bort fra latent skatt på merverdi ved beregning av egenkapital.

45. Kalkulatorisk avskrivning. (Blandet prinsipp)

Utgangspunktet er linære avskrivninger basert på gjenanskaffelseskost, men det må korrigeres for finansieringsvirkningen av gjeldsandelen. En har forutsatt at gjeldsandelen av de varige driftsmidlene er den samme som for selskapet som helhet. Formålet med avskrivningene er å holde en konstant egenkapitalandel på driftsmidlene under forutsetning av at driftsmidlene skal gjenanskaffes. Vi har valgt følgende prinsipp: Egenkapitalandelen av de varige driftsmidlene blir avskrevet linært basert på gjenanskaffelseskost. Gjeldsandelen blir avskrevet linært basert på historisk kostpris (byggesum/kjøpesum justert med senere påkostninger). Dersom egenkapitalen i anlegget er 0 eller mindre blir driftsmidlene avskrevet linært basert på historisk kostpris (d.v.s. som punkt 11). Det er egenkapitalandelen pr. 31.12.1986 som er grunnlag for beregningen. Alle varige driftsmidler uavhengig om de er aktivert eller direkte utgiftsført er med i avskrivningsgrunnlaget. For å beregne gjenanskaffelsesverdi på driftsmidlene har en tatt utgangspunkt i den historiske kostpris for hvert enkelt driftsmiddel, og ved hjelp av engrosprisindeksens delindekser er kommet frem til et uttrykk for driftsmiddelets gjenanskaffelsesverdi.

Forøvrig vises til punkt 11 når det gjelder levetid og avskrivningssatser på de enkelte driftsmidler. På samme måte som under punkt 44 er det ikke tatt hensyn til latent skatt på merverdi ved beregning av egenkapital.

46. Totale kostnader

Summen av settefiskkostnader (5). Forkostnader (6), forsikringskostnader (7), elektrisitetskostnader (8), lønnskostnader (9), andre driftskostnader (10), rentekostnader (16), kalkulatorisk eierlønn (18), kalkulatorisk rente på egenkapital (44) og kalkulatorisk avskrivning (BL) (45). Nummeret i parentes henviser til kostnadsartens plassering i alle tabellene. En merker seg altså at beholdningsendringer her ikke blir betraktet som en kostnads- eller kostnadsreduserende post, men som en inntekts eller inntektsreduserende post.

47. Totale inntekter

Summen av salgsinntekt (1), andre ordinære inntekter (2), erstatninger (3), renteinntekter (15) og beholdningsendring (12). Nummeret i parentes henviser til inntektsartens plassering i alle tabeller. En merker seg altså at beholdningsendringer ikke blir

betraktet som en kostnads- eller kostnadsreducerende post, men som en inntekts- eller inntektsreducerende post.

48. Lønnsevne

Gir uttrykk for hvor mye virksomheten egentlig kunne betale til innsatsfaktoren arbeidskraft etter at andre faste og variable kostnader er dekket i samsvar med det som blir sett på som rimelig i driftsøkonomisk forstand. Lønnsevne er definert som totale inntekter minus totale kostnader fratrukket lønnskostnader og kalkulatorisk eierlønn.

49. Lønnsevne pr. årsverk

Definert som lønnsevne dividert på antall årsverk. Størrelsene lønnsevne, antall årsverk og lønnsevne pr. årsverk er alle utregnet uavhengig av hverandre som et aritmetisk gjennomsnitt av tallene for de enkelte anlegg. En kan derfor ikke i tabellene dividere lønnsevne med antall årsverk, og få lønnsevne pr. årsverk.

50. "Rent overskudd"

Definert som totale inntekter fratrukket totale kostnader. Dette er altså det "rene overskudd" som er tilbake etter at alle driftskostnader er betalt og etter at innsatsfaktorene, arbeidskraft og kapital (fremmed og egenkapital) har fått sin godtgjørelse.

51. Antall anlegg i utvalg

Antall anlegg som er med i undersøkelsen totalt (tabell 1,2 og 3). Antall anlegg som er med i de to omsetningsgruppene (tabell 4-9).

6. ENGELSK SUMMARY

This summary is presenting the main results from a profitability survey on hatcheries 1986.

The survey is based on a sample of 35 hatcheries from the total number of 172.

Figures presented are ordinary averages, based on all hatcheries in the sample, and on the hatcheries split in two categories according to sales level.

All figures below are based on a valuation of live stock at 70 per cent of the recommended smolt price.

Some measures of profitability

| | All hatcheries | Sales < 2 mill. | Sales > 2 mill. |
|-------------------------------------|-------------------|--------------------|--------------------|
| Operating revenues | NOK 4 472 230 | 1 047 897 | 5 561 504 |
| Operating profit | NOK 2 287 491 | 322 147 | 2 870 112 |
| Total capital yield | 29.7 % | 10.7 % | 35.4 % |
| Margin of profit | 32.8 % | 0.6 % | 42.3 % |
| Wage paying ability per man/year | NOK 594 306 | 222 652 | 704 426 |

These results show a picture of high profitability in 1986 smolt production. Be aware that results are highly sensitive with regard to the valuation of live stock, especially for the hatcheries where the sales in 1986 totaled less than 2 millions.

Solvency and substance

| | All hatcheries | Sales < 2 mill. | Sales > 2 mill. |
|-----------------------------------|-------------------|--------------------|--------------------|
| Liquid reserve/sales | 60.9 % | 117.4 % | 44.2 % |
| Equity share | 30.8 % | 14.3 % | 35.7 % |
| Short term debts/ total assets | 29.1 % | 35.7 % | 27.0 % |
| Long term debts/ total assets | 40.1 % | 49.9 % | 37.1 % |

Most hatcheries have overdraft facilities on a very high level. For hatcheries having total sales less than 2 millions, average bank overdraft is 128.2 per cent of sales per year. This reflects

the wide use of bank overdraft financing in the building up stage.

Regarding equity share the difference between smaller and larger hatcheries is quite distinct. Equity share in smaller hatcheries is also far more sensitive to changes in live stock valuation than in the larger ones. If the value of the live stock at the turn of the year is set to be 0, the equity share in smaller hatcheries will drop to - 37.8 per cent. In larger hatcheries the share will only drop to 7.9 per cent.

Shares of operational expenditures

| | All hatcheries | Sales < 2 mill. | Sales > 2 mill. |
|------------------------|-------------------|--------------------|--------------------|
| Roe- and fry costs | 17.7 % | 22.3 % | 16.9 % |
| Feeding costs | 10.5 % | 8.0 % | 11.7 % |
| Insurance | 5.6 % | 4.2 % | 5.7 % |
| Electricity | 3.9 % | 3.9 % | 3.9 % |
| Wages | 27.4 % | 34.6 % | 26.2 % |
| Sundry expences | 27.5 % | 16.4 % | 28.6 % |
| Estimated depreciation | 7.4 % | 10.7 % | 6.9 % |
| Total operational exp. | 100.0 % | 100.0 % | 100.0 % |

For all hatcheries 45 per cent of operational expenditures consists of roe and fry costs and wages.

Note that wages have a larger share of the total costs in smaller hatcheries, although these have in addition an estimated owner's wage twice the size of the one in larger hatcheries. This indicates a higher labour intensity in smaller hatcheries.

The utilization of licenced production capacity is for all hatcheries on average 69.1 per cent. Utilization in larger hatcheries is 74.4 per cent, and in smaller ones 51.5 per cent. Please note that hatcheries can sell fry not ready for exposure to salt water, and this is not counted as smolt production.

Smolt delivery per man/year is 55 766 fish in larger hatcheries versus only 19 584 in smaller ones.

This strengthens the hypothesis that productions on smaller hatcheries is more labour intensive.

Translation of items in the tables

Roman numeral I and II indicates that the figures are excluded respectively included calculated owner's wage.

| | |
|----------------------------------|---|
| 1. Salgsinntekt | Sales revenues |
| 2. Andre ordinære inntekter | Other ordinary earnings |
| 3. Erstatninger | Compensations |
| 4. Driftsinntekter | Operating revenues |
| 5. Rogn-/Yngelkostnader | Roe and fry cocts |
| 6. Forkostnader | Feeding costs |
| 7. Forsikringskostnader | Insurance costs |
| 8. Elektrisitetskostnader | Electricity costs |
| 9. Lønnskostnader | Wages |
| 10. Andre driftskostnader | Sundry expences |
| 11. Kalkulatoriske avskrivninger | Estimated depreciation |
| 12. Beholdningsendringer | Stock changes |
| 13. Driftskostnader | Operational expenditure |
| 14. Driftsresultat | Operating profit |
| 15. Renteinntekter | Interests (income) |
| 16. Rentekostnader | Interests on debt |
| 17. Resultat før EOP | Profit before taxation and extraordinary items |
| 18. Kalkulatorisk eierlønn | Estimated owner's wage |
| 19. Driftskostnader II | Operational expeditore II |
| 20. Driftsresultat II | Operating profit II |
| 21. Resultat før EOP II | Profit before taxation and ... II |
| 22. Resultatgrad I | * $(\text{items } 17+15) \times 100 / \text{item } 1$ |
| 23. Resultatgrad II | * $(\text{items } 21+15) \times 100 / \text{item } 1$ |
| 24. Totalrentabilitet I | Total capital yield I |
| 25. Totalrentabilitet II | Total capital yield II |
| 26. Rentedekningsgrad I | *Interest margin I $(17+16) \times 100\% / 16$ |
| 27. Rentedekningsgrad II | *Interest margin II $(21+16) \times 100\% / 16$ |
| 28. Brutto driftsmargin I | *Operating margin I $((14+11) \times 100\% / 4)$ |
| 29. Brutto driftsmargin II | *Operating margin II $((20+11) \times 100\% / 4)$ |
| 30. Brutto fortjenestemargin I | *Profit margin I $(17 \times 100\% / 4)$ |
| 31. Brutto fortjenestemargin II | *Profit margin II $(21 \times 100\% / 4)$ |
| 32. Likviditetsgrad 2 | Most liquid assets/ short term debts |
| 33. Likviditetsreserve/omsetn. | Liquid reserve/sales revenues |
| 34. Egenkapital | Equity share |
| 35. Kortsiktig gjeld/aktiva | Short term debts/total assets |
| 36. Langsiktig gjeld/aktiva | Long term debts/total assets |
| 37. Uttak settefisk | Smolt deliveries |
| 38. Antall Årsverk | Number of man/years |

| | |
|---------------------------------|--|
| 39. Konesjonsstørrelse | Limit of licence |
| 40. Utnyttelsesgrad | Utilization of licence |
| 41. Uttak settefisk ant.årsverk | Smolt deliveries/number of man/years |
| 42. Verdi av produksjon | *Production value (1+/-12) |
| 43. Verdi av prod.pr. årsverk | Production value pr. man/year |
| 44. Kalk rente på egenkapital | Estimated interest on equity |
| 45. Kalk.avskrivning (Bl.pr.) | Estimated depreciation (mixed principle) |
| 46. Totale kostnader | *Total costs (5,6,7,8,9,10,16,18,44 and 45) |
| 47. Totale inntekter | *Total incomes (4,12 and 15) |
| 48. Lønnsevne | Wage paying ability |
| 49. Lønnsevne pr. årsverk | Wage paying ability per man/year |
| 50. "Rent overskudd" | "Express profits" |
| 51. Antall anlegg i utvalg | Number of hatcheries in the sample |

* Numbers in paranthesis are referring to items on this list.

